

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002064

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-05-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Моргун Олександра Олександрівна

2. Oleksandra O. Morhun

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 03-05-2024

Спеціальність за освітою: 035 - Філологія (переклад)

Місце роботи здобувача: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41. 053.01

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07

Тема дисертації:

1. Формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти
2. Formation of linguocultural competence of future Chinese-language translators under conditions of university education

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні репрезентовано комплекс вирішення наукової проблеми та перевірено педагогічні умови формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови. Аналіз першоджерел дозволив визначити досліджувану компетентність як якісно-результативну характеристику особистості, що формується під час навчання через засвоєння знань, умінь та досвіду і здатність їх застосовувати на практиці. Лінгвокультурну компетентність майбутніх перекладачів розглядаємо як здатність володіти інтегрованим комплексом знань і вмінь лінгвістичного та культурного характеру. Складовими цієї компетентності є національно-культурна спадщина, літературність і мовний скарб Китаю та України. Формування лінгвокультурної компетентності ґрунтується на лінгвокультурологічному підході, що

враховує культурні, мовні, соціокультурні та етнографічні аспекти. Застосований підхід передбачає вивчення специфіки китайської філософії та культурного простору Китаю й України крізь призму китайської та української мов, що відображається в культурному дискурсі. Визначено критерії оцінювання рівнів лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови: культурно-просвітницька компетенція (з показниками: філософсько-культурологічний, конфуціансько-орієнтований), літературно-художня компетенція (з показниками: фольклорно-етнографічний, лірико-прозаїчний), порівняльно-культурологічна компетенція (з показниками: освітньо-культурний, національно-культурний) та професійно-комунікативна компетенція (з показниками: лінгво-комунікативний, перекладацько-діяльнісний). Специфіковано рівні сформованості компетентності (високий, достатній, задовільний і низький). Доведено, що формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти відбувається ефективно за умови реалізації таких педагогічних умов: забезпечення системності, комплексності й поетапності навчання майбутніх перекладачів лінгвокультурологічних аспектів у межах вивчення китайської мови; відображення просвітницько-філософських ідей, літературно-художньої спадщини, національно-культурних цінностей у змісті навчання майбутніх перекладачів; забезпечення єдності аудиторних і позааудиторних форм організаційної діяльності здобувачів вищої освіти з китайськомовних дисциплін, з орієнтацією на активну самостійну роботу здобувачів вищої освіти. На підставі теоретичного дослідження і результатів констатувального етапу експерименту було розроблено модель формування лінгвокультурної компетентності майбутніх перекладачів китайської мови, яка охоплює сукупність динамічно пов'язаних складників (мета; завдання; принципи, форми, методи, прийоми, засоби навчання; педагогічні умови). Реалізація моделі здійснювалася поетапно. Всі педагогічні умови реалізовувалися інтегровано на кожному етапі у процесі вивчення китайської мови і культури крізь призму рідної (української) мови і культури.

2. The complex solution to the scientific problem is presented in the dissertation research; the pedagogical conditions for forming linguocultural competence of future translators of the Chinese language are verified. The analysis of primary sources enabled us to define the investigated competence as a quality-resultative characteristic of the personality, which is formed while being trained through the assimilation of knowledge, skills and experience alongside the ability to apply them in practice. We correlate the linguocultural competence of future translators with the ability to possess an integrated complex of linguistic and cultural knowledge and skills. The components of this competence are as follows: the national and cultural heritage, literature and language treasure of China and Ukraine. The development of linguocultural competence is based on the linguoculturological approach which encompasses cultural, linguistic, sociocultural and ethnographic aspects. The applied approach involves studying the specifics of Chinese philosophy and the cultural space of China and Ukraine through the prism of the Chinese and Ukrainian languages, which is reflected in the cultural discourse. The criteria for assessing the proficiency levels of future Chinese translators' linguocultural competence have been determined: cultural and educational competence (with indicators: philosophical-cultural, Confucius-oriented), literary and artistic competence (with indicators: folklore-related and ethnographic, lyrical and prosaic), comparative-cultural competence (with indicators: educational and cultural, national and cultural) and profession-oriented communicative competence (with indicators: linguistic and communicative, translation- and activity-based). The proficiency levels demonstrating the linguocultural competence development have been specified (high, sufficient, satisfactory and low). It has been proved that the development of the future Chinese translators' linguocultural competence in the framework of university education takes place effectively if these pedagogical conditions are implemented: provision for the systematic, comprehensive and step-by-step training of future translators in linguistic and cultural aspects within the framework of studying the Chinese language; reflection of educational and philosophical ideas, literary and artistic heritage, national and cultural values in the content of the training aimed at future translators; provision for the unity of curricular and extracurricular forms of higher school students' organizational activity within Chinese-speaking disciplines focusing on their active self-guided work. On the basis of theoretical research and the results of the ascertaining stage of the experiment, a model aimed at the formation of the linguocultural competence of future translators of Chinese has been developed; it includes a set

of dynamically interrelated components (purpose; tasks; principles, forms, methods, means of teaching/learning; pedagogical conditions). The implementation of the model was carried out in stages. All pedagogical conditions were implemented in an integrated manner at each stage in the process of learning the Chinese language and culture through the prism of the native (Ukrainian) language and culture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Popova O., Morhun O. The development of Ukrainian university students' discourse-oriented translation competence in Chinese and English as foreign languages Forum for Linguistic Studies, 2023, Vol. 5, Issue 1. P. 130-159. DOI: <https://doi.org/10.18063/fls.v5i1.1622>
- Krotik K. & Morhun O. The Development of Intercultural Competence of Secondary School Pupils and University Students. //Arab World English Journal. ISSN 2229-9337. Special Issue on Covid 19 Challenges April 2021 // Web of Science. P. 244-263. DOI: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/covid.19>
- Моргун О. О. «Лінгвокультурна компетентність майбутніх перекладачів китайської мови: сучасний стан сформованості» Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 1 (142). Одеса, 2023 // Scientific bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky. Issue 1 (142). Odesa, 2023. P. 67-73. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2023-1-9>
- Morhun O. Translator-Orientalist: The Philosophical and Pedagogical Paradigm of Profession-Oriented Speech Training in a Higher Pedagogical Educational Institution of Ukraine Modern Vectors of Science and Education Development in China and Ukraine // Issue № 8, ISSN 2414-4746, 2022. P. 204-212. Available at: <http://surl.li/qlpkl>
- Morhun O. Components of Future Chinese Translators' Profession-Related Skills. Modern Vectors of Science and Education Development in China and Ukraine // Issue № 7, ISSN 2414-4746, 2021. P. 90-98 Available at: <http://surl.li/qlpkt>
- Morhun O. Translator-Orientalist: The Philosophical and Pedagogical Paradigm of Profession-Oriented Speech Training in a Higher Pedagogical Educational Institution of Ukraine // Modern Vectors of Science and Education Development in China and Ukraine // Issue № 4, ISSN 2414-4746, 2021. P. 129-140 Available at: <http://surl.li/qqlyh>
- Моргун О. Модернізація трансформацій системи освіти у сучасному світі / The Modernization Transformation of Educational System in the Contemporary World // Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти», Одеса : Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (кафедра теорії і методики дошкільної освіти), 2022, 06.06.2022 року.
- Morhun O. Teaching Vocabulary at the Primary Level (based on the material taken from the textbook "New Practical Chinese Textbook", Lesson 8) Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 5.- Харбін : Харбінський інженерний університет, 2022. Pp 100-103.
- Morhun O. The Competence-Based Approach to Professional Training of the Future Linguists/Interpreters in a Multicultural Environment. Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 4. – Харбін: Харбінський інженерний університет, 2021. P. 74-77.

- Стоянова Т. В., Моргун О. О., Закопайло Д. С. Труднощі перекладу китайськомовних антропонімів українською мовою. XXX Conference, June, 15.18.2021. London, England.
- Krotik K. & Morhun O. The development of intercultural competence of secondary school pupils and university students. 7th International EUROKD Conference on Education, Psychology, and Behavioral Science (EPBS-2020). London, UK, 2020. P 94.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0114U007157

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попова Олександра Володимирівна
2. Oleksandra V. Popova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Асадчих Оксана Василівна
2. Oksana V. Asadchykh

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боднар Світлана Вікторівна

2. Svitlana V. Bodnar

Кваліфікація: к. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

Код за ЄДРПОУ: 40397457

Місцезнаходження: вул. Інглезі, 6, Одеса, 65070, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осипова Тетяна Юріївна

2. Tetiana Y. Osypova Tetiana Yuriiivna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трубіцина Ольга Михайлівна
2. Olha M. Trubitsyna

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Богуш Алла Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Богуш Алла Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Княжева І. А.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна